

Dosarul nr. 2rac-28/2022
2-20012009-01-2rac-03022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Cotorobai, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Euro-Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Terzi & Co” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Euro-Alco” cu privire la încasarea datoriei, împotriva deciziei din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 28 ianuarie 2020, SRL „Terzi & Co” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Euro Alco” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 791 712 de lei, formate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.15-09EA din 15 septembrie 2014 și compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxă de stat și asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 15 septembrie 2014, în calitate de vânzător în persoana directorului Terzi Piotr, și SRL „Euro-Alco”, în calitate de cumpărător, în persoana directorului E. Borceac, au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 15-09EA cu privire la vânzarea mărfii (struguri de viță de vie în asortimentul prevăzut în anexa la contract), potrivit căruia vânzătorul s-a obligat să livreze către cumpărător marfă, iar cumpărătorul s-a obligat să recepționeze marfa livrată și să efectueze achitarea conform prevederilor contractuale.

În conformitate cu pct. 2.1 din contractul de vânzare cumpărare nr. 15-09EA, costul final al contractului constituia 2 000 000 de lei. În temeiul contractului a livrat marfă în sumă de 1 839 712 de lei, fapt confirmat prin facturile fiscale: nr.FB5862943 din 17 noiembrie 2014 și nr. FB5862941 din 14 noiembrie 2014.

Reclamantul a invocat că, SRL „Euro-Alco” și-a executat parțial obligațiile contractuale. Or, conform datelor facturate a efectuat achitări doar în sumă

de 1 048 000 de lei, ultima achitare fiind efectuată la data de 18 martie 2015 în sumă de 150 000 de lei. Astfel, SRL „Euro-Alco” nu și-a onorat integral obligațiile contractuale asumate și conform actului de verificare a decontărilor reciproce din 12 septembrie 2019, pârâtul urmează să achite reclamantului restanța în sumă de 791 712 de lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 02 septembrie 2019 a expediat în adresa pârâtului reclamație potrivit căreia a solicitat achitarea datoriei restante. Prin răspunsul nr.09-09/01 din 09 septembrie 2019, SRL „Euro-Alco” a menționat că reclamația este neîntemeiată și tardivă, motiv pentru care refuză să-și execute obligațiile de plată conform contractului de vânzare-cumpărare și facturilor.

Reclamantul a menționat că, în conformitate cu pct. 9.2 din contractul de vânzare-cumpărare, dacă părțile în termen de 15 zile de la data recepționării reclamației nu ajung la un numitor comun, partea prejudiciată se adresează în instanța de judecată.

Prin încheierea din 16 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea SRL „Euro Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav privind tardivitatea acțiunii.

Prin hotărârea din 28 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea și s-a încasat de la SRL „Euro-Alco” în beneficiul SRL „Terzi & Co” datoria în sumă de 791 712 de lei și taxa de stat în sumă de 23 751,36 de lei, în total suma de 815 463,36 de lei.

La 24 august 2020, SRL „Euro Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 iulie 2020 și a încheierii din 16 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Euro Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că, în contractul încheiat între părți un termen de executare nu a fost stabilit. La 04 septembrie 2019, SRL „Euro-Alco” a recepționat pretenția potrivit căreia a fost somată să achite datoria restantă în termen de 3 zile din momentul recepționării reclamației, la expirarea căruia începe să curgă termenul de prescripție. Acțiunea a fost depusă la data de 28 ianuarie 2020, în interiorul termenului legal de 3 ani, ceea ce justifică soluția instanței de fond de respingere a cererii privind excepția de tardivitate.

Instanța de apel a mai reținut că semnarea de către SRL „Euro Alco” a facturilor fiscale exprimă voința și consimțământul acesteia pentru ca facturile fiscale să fie acceptate, accept ce nu poate fi interpretat în detrimentul reclamantului SRL „Terzi & Co”, în condițiile în care aceasta nu a impus semnarea facturilor fiscale și a contractului de vânzare cumpărare.

Curtea de Apel Chișinău a calificat comportamentul SRL „Euro Alco” drept tentativă de distorsionare a adevărului în condițiile pretinsei calități de bună-credință or, în acest mod pârâtul confirmă că este în cunoștință de cauză vizavi de caracterul formal al argumentelor prezentate. În aceste împrejurări, instanța de apel a constatat ca fiind indubitabilă obligația SRL „Euro Alco” de achitare a datoriei în sumă de 791 712 de lei.

Totodată, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit toate

circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a apreciat corect probele din dosar prezentate de către participanții la proces, aplicând corect legea materială și procedurală.

La 04 ianuarie 2022, SRL „Euro Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav, a declarat recurs prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă.

În motivarea recursului s-a invocat că, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost aplicată legea care nu trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea și analogia legii.

Recurentul a indicat că este neîntemeiată concluzia instanței de apel și de fond privind admiterea acțiunii, deoarece reclamantul, SRL „Terzi & Co” a omis definitiv termenul general în interiorul căruia putea să-și apere dreptul încălcat pe calea intentării unei acțiuni civile în instanța de judecată.

Consideră recurentul că dreptul SRL „Terzi & Co” de a solicita achitarea datoriei a început să curgă din data de 18 martie 2015 - din momentul când s-a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său, prin faptul executării parțiale de către debitor a obligației pecuniare, sau din data de 31 decembrie 2015 - când a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său în cadrul efectuării inventarierii pentru perioada de gestiune a anului 2015.

Menționează recurentul că SRL „Terzi & Co” s-a adresat cu cerere prealabilă către SRL „Euro-Alco” abia la data de 02 septembrie 2019, iar la data de 28 ianuarie 2020 peste un termen de 4 ani a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Euro-Alco”, astfel omițând termenul general de prescripție extinctivă de 3 ani, care a expirat la data de 18 martie 2018 sau la data de 31 decembrie 2018.

La 03 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către SRL „Euro Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 27, vol. 2).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 19 octombrie 2021, iar la 17 decembrie 2021 a expedit în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 239, vol. II), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Totodată, în textul recursului, recurentul a menționat că a făcut cunoștință cu decizia integrală a Curții de Apel Chișinău, la data de 09 decembrie 2021, accesând portalul național al instanțelor de judecată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 04 ianuarie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

La data de 02 martie 2022, SRL „Terzi & Co”, reprezentată de avocatul Bordeniuc Serghei, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat

declararea inadmisibilă a recursului depus de SRL „Euro Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo

împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către SRL „Euro Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Euro-Alco”, reprezentată de Baractari Veaceslav.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Maria Ghervas

Victor Burduh